

Nr 147.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till universitetssjukhusen jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 dels under åttonde huvudtiteln, punkten 87, dels ock under kapitalbudgeten, bilagan 29, punkterna 8 och 9, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1948/49 beräkna vissa anslag till universitetssjukhusen, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 203, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 5 mars 1948, framlagt definitiva förslag rörande ifrågavarande anslag ävensom till behandling upptagit frågan om överflyttning av den centrala handläggningen av ärenden rörande universitetssjukhusen från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 213, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 9 april 1948, anmält frågor om anvisande av medel dels till bidrag till uppförande av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus dels ock till bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels en inom första kammaren av herr *Holmbäck* väckt motion (I: 351), vari hemställts, att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 203 med den ändringen, att förslaget om överflyttning av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet avslås och att alltså de i propositionen föreslagna anslagen anvisas å åttonde huvudtiteln respektive under statens allmänna fastighetsfond, ecklesiastikdepartementet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Svenson m. fl.* (I: 349) och den andra inom andra kammaren av herr *Andersson i Dunker m. fl.* (II: 512), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att de av Kungl. Maj:t förordade lönegradsuppflyttningarna för köksföreståndarpersonalen vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet måtte få räknas från och med den 1 juli 1947;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Andersson m. fl.* (I: 350) och den andra inom andra kammaren, av fröken *Nygren m. fl.* (II: 511), i vilka hemställts,

att riksdagen måtte besluta följande lönegradsplacering av kuratorstjänster vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet:

karolinska sjukhuset	
3 kuratorer	lönegrad 19
2 kuratorer	lönegrad 17
serafimerlasarettet	
1 kurator	lönegrad 19.

Beträffande innehållet i motionerna hänvisas, i den mån detsamma ej framgår av den följande redogörelsen, till motionerna I: 351, I: 349 och II: 511.

I. Överflyttning av den centrala handläggningen av ärenden rörande universitetssjukhusen från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet.

Gällande bestämmelser.

De s. k. universitetssjukhusen intaga sedan länge en särställning på kroppssjukvårdens område, främst därigenom att de förvaltas av direktio-
ner, som direkt eller genom vederbörande universitetsmyndighet sortera
under ecklesiastikdepartementet. Anslagen till dessa sjukhus äro också upp-
tagna under åttonde huvudtiteln. Därtill kommer att medicinalstyrelsens
befogenheter beträffande dessa sjukvårdsinrättningar äro mera begränsade
än i fråga om lasarettens i allmänhet och de därmed jämställda storstads-
sjukhusen. I sistnämnda hänseende må erinras om att *karolinska sjukhuset*
och *serafimerlasarettet* äro helt undantagna från bestämmelserna i gällande
sjukhuslag och sjukhusstadga. Frånsett vissa till förstnämnda sjukhus an-
slutna specialkliniker (psykiatriska kliniken och Konung Gustaf V:s jubi-
leumsklinik) har medicinalstyrelsen beträffande dessa sjukhus inga andra
befogenheter än att, då styrelsen så finner påkallat, förrätta inspektion av
sjukvården därstädes, fastställa rådgivande taxa för vård å enskilda och
halvenskilda rum samt yttra sig i ärenden rörande fel och försummelse av
sjukhusens läkare vid utövning av läkarkonsten. Styrelsen har sålunda icke
— i motsats till vad som gäller för lasarett i allmänhet — att taga någon
befattning med sjukhusens till- eller ombyggnad eller med tillsättande av
överläkare eller inrättande av befattningar som underläkare eller biträdande
lasarettsläkare, utan ankommer detta på karolinska sjukhusets direktion
eller karolinska institutets lärarkollegium. För medicinalstyrelsens befatt-
ning med *allmänna barnbördshuset i Stockholm* och *akademiska sjukhuset*

i *Uppsala* gäller i stort sett samma begränsning, dock att styrelsen vad dessa sjukhus angår skall beredas tillfälle att yttra sig även över klagomål rörande sjukvårdspersonalens arbetsförhållanden eller entledigande samt i fråga om större ny-, till- eller ombyggnad av sjukhuset. Å *lasarettet i Lund* är gällande sjukhuslag i princip tillämplig, ehuru undantag har gjorts bland annat beträffande tillsättande av överläkare och handläggning av ärenden rörande fel och försummelse av läkare, som tillika är befattningshavare vid universitetet.

Medicinalstyrelseutredningen.

Medicinalstyrelseutredningen har i sitt betänkande angående den centrala organisationen av det civila medicinal- och veterinärväsendet (stat. off. utr. 1946: 20) även behandlat frågan om den centrala handläggningen av ärenden rörande undervisningssjukhusen. Utredningen har därvid bland annat framhållit, att den undantagsställning i administrativt hänseende, som tillkommer universitetssjukhusen, närmast torde få ses mot bakgrunden av deras dubbla uppgift att *dels* tjäna som vårdanstalter för sjuka, *dels ock* fungera som praktiska undervisningsanstalter för läkare och viss annan medicinalpersonal. I praktiken tillgodose ifrågavarande sjukhus på grund av sin storlek en mycket betydande del av det föreliggande sjukvårdsbehovet. Samtidigt är att märka, att klinisk undervisning i icke ringa utsträckning meddelas även vid andra sjukhus än de egentliga universitetssjukhusen. Under sådana förhållanden kan det, enligt utredningen, icke i och för sig anses självfallet, att dessa sjukhus skola i sjukvårdsadministrativt hänseende intaga en särställning av den art och omfattning, som nu är fallet. Utredningen erinrar vidare om att det i olika sammanhang har framkommit önskemål om en närmare anknytning av universitetssjukhusen till den allmänna sjukhusvården i övrigt, varvid man främst avsett att sammanföra den centrala handläggningen av samtliga sjukvårdsärenden till social(inrikes-)departementet.

Medicinalstyrelseutredningen anser det icke osannolikt, att en sådan ordning skulle underlätta en ändamålsenlig avvägning av de krav, som den praktiska sjukvården och den medicinska undervisningen var för sig ställa. Främst gäller detta i fråga om sjukhusvårdens utbyggnad med olika specialavdelningar och tillgodoseende med för ändamålet utbildade läkare men torde även gälla beträffande undervisningens praktiska anordnande. Sålunda skulle en utflyttning i vidgad omfattning av den med kliniska undervisningen förenade praktiska tjänstgöringen till lämpliga lasarett innebära fördelar för såväl de studerande som lasarett.

Utredningen framhåller vidare, att en ordnad samverkan mellan representanter för medicinalstyrelsen och den praktiska sjukvården utanför undervisningssjukhusen å ena sidan samt vederbörande universitetsmyndig-

heter å den andra borde komma till stånd beträffande undervisningens planläggning och utformning. I viss utsträckning torde detta behov kunna tillgodoseas i anslutning till den inspektion, som medicinalstyrelsen äger företaga rörande sjukvården vid universitetssjukhusen. Utredningen vill likväl ifrågasätta, huruvida det icke dessutom borde skapas en organiserad form för överläggningar i detta hänseende. Eventuellt skulle detta kunna ske genom att vid universitetskanslerns sida ställdes en av Kungl. Maj:t utsedd nämnd, bestående av representanter för de medicinska fakulteterna, karolinska institutet, medicinalstyrelsen och tjänsteläkarorganisationerna.

Remissyttranden.

Det av medicinalstyrelseutredningen framlagda förslaget om överflyttning av den centrala handläggningen av ärenden rörande universitetssjukhusen från ecklesiastikdepartementet till social- (inrikes-) departementet har blivit föremål för olika omdömen av de i ärendet hörda myndigheterna. Sålunda ha det större akademiska konsistoriet i Uppsala, den medicinska fakulteten därstädes samt direktionen för akademiska sjukhuset i Uppsala och det större akademiska konsistoriet i Lund avstyrkt överflyttningen. Jämväl medicinska fakulteten i Lund har framfört övervägande kritiska synpunkter mot förslaget. Karolinska institutets lärarkollegium har däremot — under betoning av angelägenheten för undervisning och forskning, att befattningar, som ehuru ej uppförda på vederbörande högskolas stater vore anknutna till undervisningssjukhusen, tillsattes på ett sätt, som vore betryggande för tillgodoseende av de akademiska synpunkterna — icke haft något att i princip erinra mot genomförande av förslaget. Förslaget har tillstyrkts av medicinalstyrelsen. Direktionen över Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund har ansett den ifrågasatta överflyttningen från vissa synpunkter erbjuda fördelar, medan direktionen för karolinska sjukhuset funnit att en överflyttning till social- (inrikes-) departementet av ärenden rörande undervisningssjukhusen borde begränsas till ärenden som gällde själva sjukhusdriften. Kanslern för rikets universitet har framhållit, att övervägande skäl talade för att frågor rörande undervisning och forskning vid undervisningssjukhusen borde bli föremål för bedömande inom samma departement, som handlade övriga den akademiska undervisningen och forskningen berörande spörsmål, d. v. s. ecklesiastikdepartementet. En överflyttning till social- (inrikes-) departementet av samtliga frågor rörande sjukhusdriften vore enligt kanslerns uppfattning måhända lämplig, men å andra sidan föreläge svårigheter att draga en bestämd gräns mellan sistnämnda ärenden och ärenden rörande undervisning och forskning. Kanslern har vidare framhållit, att en önskvärd samordning av de egentliga sjukvårdsärendena i vad de avsåge å ena sidan undervisningssjukhusen, å andra sidan övriga sjukhus torde kunna vinnas utan den ifrågasatta överflyttningen genom inrättandet av ett särskilt samarbetsorgan.

I ett flertal av remissyttrandena har med styrka understrukits att någon omläggning av det kliniska akademiska befordringsväsendet icke borde äga rum.

Departementschefen.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Universitetssjukhusen intaga en central ställning inom vårt sjukvårdsväsende. De äro såsom medicinalstyrelsen framhåller i stor utsträckning »rikssjukhus», som på grund av sin storlek tillgodose en betydande del av det föreliggande sjukvårdsbehovet. Särskilt deras specialavdelningar måste betjäna hela landet. Därtill kommer beträffande akademiska sjukhuset i Uppsala och lasarettet i Lund, att de samtidigt fylla uppgifterna som länslasarett. Under sådana förhållanden är det naturligt, att önskemål framkommit om en närmare anknytning av universitetssjukhusen till den allmänna sjukvården i övrigt. En enhetlig central handläggning av de egentliga sjukvårdsärendena skulle också medföra vissa uppenbara fördelar. Ett sammanförande av den centrala handläggningen av samtliga sjukvårdsärenden till det departement, som närmast har att svara för hälso- och sjukvården, nämligen inrikesdepartementet, synes mig därför vara motiverat. Särskilt anser jag, att sjukvårdens fortsatta utbyggnad med nya specialavdelningar skulle främjas av ett närmare samarbete mellan medicinalstyrelsen och den praktiska sjukvården utanför undervisningssjukhusen å ena sidan samt universitetssjukhusen å den andra. Det blir vidare förmodligen nödvändigt att i ökad omfattning flytta ut den praktiska läkartjänstgöringen under den kliniska utbildningen till härför lämpliga lasarett utanför de egentliga undervisningssjukhusen, om utbildningskapaciteten av läkare skall kunna motsvara behovet. Detta torde ytterligare motivera en enhetlig central ledning av sjukvården.

Universitetssjukhusens uppgift att även tjäna den medicinska forskningen och den praktiska utbildningen av läkare komplicerar givetvis frågan om en överflyttning av sjukvårdsärendena från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet. Jag är sålunda medveten om att svårigheter i vissa fall kunna uppstå, när det gäller en gränsdraging mellan å ena sidan egentliga sjukvårdsärenden och å andra sidan ärenden avseende undervisning och forskning. Jag har nämligen i likhet med de akademiska myndigheterna och kanslern utgått ifrån att frågor rörande undervisning och forskning, även efter en överflyttning av sjukvårdsärendena, skola handläggas inom ecklesiastikdepartementet. Dessa svårigheter anser jag dock icke vara större, än att de med god vilja kunna bemästras. I detta sammanhang vill jag dessutom starkt understryka nödvändigheten av att minska ecklesiastikdepartementets för närvarande alltför stora arbetsbelastning.

Av vad jag redan anfört torde framgå, att jag icke avser någon omläggning av det kliniska akademiska befordringsväsendet. Universitetens enhet får nämligen icke brytas. Jag anser mig icke heller för närvarande böra taga ställning till frågan om vederbörande sjukhusdirektioners och medicinalstyrelsens yttranderätt, när det gäller tillsättandet av överläkartjänster förenade med professur. Jag erinrar härvid om att Kungl. Maj:t genom beslut den 28 november 1947 uppdragit åt universitetskanslern att verkställa utredning beträffande frågan om tillsättningen av professorer i kliniska ämnen.

Det av medicinalstyrelseutredningen framlagda förslaget om inrättande av ett särskilt samarbetsorgan, en av Kungl. Maj:t utsedd nämnd vid universitetskanslerns sida, för att skapa en organiserad form för överläggningar mellan representanter för medicinalstyrelsen och den praktiska sjukvården utanför undervisningssjukhusen, å ena, samt vederbörande universitetsmyndigheter, å andra sidan, bör upptagas till närmare övervägande i annat sammanhang.

Med hänvisning till vad jag sålunda anført, kommer jag i det följande att föreslå, att anslagen till Universitetssjukhus uppföras under elfte huvudtiteln.

Den ifrågasatta överflyttningen torde böra äga rum med ingången av nästa budgetår.

Motionen I:351.

I motionen I: 351 har till stöd för yrkandet, att anslagen till universitetssjukhusen alltjämt måtte anvisas under åttonde huvudtiteln anförts bland annat följande.

Såsom framgår av vad medicinalstyrelseutredningen anført uttrycker sig utredningen mycket försiktigt i fråga om lämpligheten av universitetssjukhusens överflyttning till »socialdepartementet». Något verkligt förslag framlägger utredningen icke; den bringar blott frågan på tal utan att i något hänseende angiva slutlig ståndpunkt. Vid remissen uttalades också av medicinska fakulteten i Lund, att det var svårt att med ledning av det framlagda betänkandet fatta ståndpunkt till frågan. Betänkandet blev i förevarande hänseende föremål för skiftande omdömen. Den framlagda tanken avstyrktes direkt av det större akademiska konsistoriet i Uppsala, medicinska fakulteten i Uppsala, direktionen för det akademiska sjukhuset därstädes och större akademiska konsistoriet i Lund. Kanslern för rikets universitet framhöll att övervägande skäl tala för att frågor om undervisning och forskning vid universitetssjukhusen borde behandlas inom ecklesiastikdepartementet men att en överflyttning av samtliga frågor rörande sjukhusdriften »mähända» skulle vara lämplig. Han ansåg emellertid att en bestämd gräns mellan den ena och den andra arten ärenden svårigen kunde dragas. Han föreslog att universitetssjukhusen fortfarande skulle lyda under ecklesiastikdepartementet men att ett samarbetsorgan skulle skapas.

När nu ecklesiastikministern föreslår överförande av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet, betonar han att universitetens enhet icke får brytas, att alltså någon omläggning av det kliniska akademiska beföringsväsendet icke äsyftas och att frågor angående undervisning och forskning även för framtiden skola behandlas inom ecklesiastikdepartementet. I dessa hänseenden torde ecklesiastikministerns uttalanden bliva föremål för odelat gillande. Men i propositionen tager han icke upp frågan, huru man skarpt skall kunna skilja mellan ärenden angående forskning och undervisning å ena och sjukhusdriften å andra sidan, och han framlägger icke något förslag angående det samarbetsorgan, som redan varit föremål för överväganden inom medicinalstyrelseutredningen och påyrkats även av universitetskanslern. Även inom den medicinska fakulteten i Uppsala har frågan om organisationen av samarbetet varit föremål för överväganden. För min del anser jag att på grund av den starka kritik som framförts mot överflyttandet av universitetssjukhusen till inrikesdepartementet frågan om

överflyttandet bör lösas först sedan de två angivna spörsmålen varit föremål för närmare överbäganden, alltså då man i dess helhet kan överblicka, huru förhållandena ställa sig efter ett överbörande. Någon som helst olägenhet med att vänta med överbörandet tills en närmare utredning föreligger i de angivna hänseendena torde icke finnas; någon kritik av den nuvarande ordningen har nämligen icke visat sig.

Utskottet.

Enligt de remissmyndigheter, som ställt sig avvisande mot eller tveksamma till förslaget, föreligga icke bärande skäl för den ifrågasatta åtgärden. Vidare har bland annat framhållits, att den nuvarande ordningen icke hade medfört några olägenheter, att gränsen mellan de ärenden, som vore av sjukvårdskaraktär, och de ärenden, som avsåge undervisning och forskning, vore svår att draga samt att det rätteligen borde ankomma på det departement, som vore huvudman för själva undervisningen, att handlägga ärenden avseende av undervisningen och forskningen vid undervisningssjukhusen betingade kostnader för lärare samt viss övrig personal, apparatur och vetenskapliga instrument m. m. ävensom överbäka att undervisning och forskning bleve tillräckligt tillgodosedda ifråga om lokaler inom nybyggnader vid universitetssjukhusen.

Till stöd för en överbörning av ovannämnda ärenden från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet har medicinalstyrelsen bland annat framhållit, att sjukvårdens intressen starkt talade för en dylik åtgärd, att ett närmare samarbete vore särskilt angeläget för planläggningen av sjukvårdens vidare utveckling med nya specialavdelningar samt för den fortsatta utbildningen av läkare och övriga sjukvårdsfunktionärer, att en samordning vore betingad av nödvändigheten av att undervisningen i medicinens olika kliniska discipliner bleve mera socialt betonad än för närvarande och att den förebyggande vården ägnades särskild uppmärksamhet ävensom att en enhetlig behandling av såväl materiel- som personalfrågorna syntes i möjligaste mån böra ske bland annat på grund av omöjligheten av att skilja mellan å ena sidan personal och materiel, som tjänade forskningen, samt å andra sidan sådan, som tjänade sjukvården.

Departementschefens förslag innebär, att den centrala handläggningen av samtliga frågor av beskaffenhet att beröra de till undervisningssjukhusen anvisade anslagen skall överböras från ecklesiastikdepartementet till inrikesdepartementet. Departementschefen har med sitt förslag icke avsett någon omläggning av det kliniska akademiska befordringsväsendet utan framhållit, att universitetens enhet icke finge brytas.

I motionen I: 351 har anförts, att frågan om överbörandet borde lösas först sedan spörsmålet om gränsdragningen mellan ärenden rörande undervisning och forskning samt ärenden rörande sjukvårdsdriften klarlagts samt frågan om inrättandet av ett samarbetsorgan tillfredsställande utretts. I motionen har därför yrkats uppskov med ett ställningstagande till över-

flyttningsfrågan i avvaktan på att nämnda spörsmål blivit föremål för ytterligare överväganden.

Den närmare fördelningen av ärendena mellan statsdepartementen bestämmes enligt § 5 regeringsformen av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentligen kungjord stadga. Kungl. Maj:t äger således att utan riksdagens hörande fatta beslut i den nu aktuella frågan om överflyttningen av ärendena rörande undervisningssjukhusen från ecklesiastik- till inrikesdepartementet. Chefen för ecklesiastikdepartementet har emellertid i förevarande proposition ansett sig böra närmare utveckla de skäl, som enligt hans mening tala för vidtagandet av en dylik åtgärd. Med hänsyn härtill har utskottet för sin del velat uttala, att den ifrågasatta åtgärden måste — på grund av den inställning, som i ärendet intagits av det övervägande antalet akademiska myndigheter — giva anledning till tveksamhet, särskilt som några väsentliga olägenheter av den nuvarande anordningen icke påvisats. En samordning av sjukvårdsärendena, i vad de avse å ena sidan undervisningssjukhusen och å andra sidan övriga sjukhus, torde emellertid i och för sig vara önskvärd. Departementschefen har i detta syfte funnit ett sammanförande av handläggningen av samtliga sjukvårdsärenden till det departement, som närmast har att svara för hälso- och sjukvården, nämligen inrikesdepartementet, motiverad samt framhållit, att en enhetlig central handläggning av sjukvårdsärendena skulle medföra vissa uppenbara fördelar. Dessa synpunkter måste enligt utskottets mening tillmätas betydelse.

De betänkligheter, som de akademiska myndigheterna uttalat mot överflyttningen av nämnda ärenden, anser utskottet för sin del kunna till en del undanröjas genom inrättandet av ett särskilt samarbetsorgan av rådgivande karaktär och bestående av representanter för vederbörande universitetsmyndigheter, medicinalstyrelsen och den praktiska sjukvården utanför undervisningssjukhusen. Detta organ bör träda i verksamhet redan på ett tidigt stadium av ifrågakommande ärendens handläggning och innan desamma i förekommande fall överlämnats till kanslern eller andra berörda myndigheter för yttrande. Härigenom skulle enligt utskottets mening en rationell organisation av den medicinska kliniska undervisningen och av sjukvården i riket väsentligen underlättas. Utskottet vill för sin del förorda, att ett samarbetsorgan av sålunda angivet slag av Kungl. Maj:t tillsättes snarast möjligt; för de kostnader, som bliva förknippade härmed, torde tills vidare åttonde huvudtitelns kommittéanslag kunna anlitas.

På grund av vad ovan anförts har utskottet funnit sig böra avstyrka bifall till motionen I: 351 och får alltså hemställa,

att riksdagen må med avslag å motionen I: 351 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anfört.

II. Anslagsberäkningar.

1:o) **Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (propositionen nr 203, punkt 2, s. 10—28) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, som föranledas av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 9 670 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 1 424 000 kronor, föranledd — förutom av automatiska förändringar — av följande av departementschefen förordade ändringar i personalorganisationen vid sjukhuset:

- 1) inrättande av en biträdande överläkartjänst (arvode 11 760 kronor) vid psykiatriska kliniken,
- 2) inrättande av en biträdande läkartjänst (arvode 11 760 kronor) och en översköterskebefattning i Ca 12 vid kirurgiska polikliniken,
- 3) inrättande vid röntgendiagnostiska avdelningen av ytterligare en befattning som förste underläkare samt en sjuksköterska (Ce 10), ett kansli-
biträde — (Ce 11) och en sjukvårdsbiträdesbefattning (Ce 3),
- 4) förändring av halvtidstjänsten som narkosunderläkare till heltidstjänst samt inrättande av en befattning som förste underläkare med halvtidstjänst vid bakteriologiska avdelningen ävensom förstärkning av nämnda avdelning med ett laboratoriebiträde i Ce 11 och ett ekonomibiträde i Ce 2,
- 5) förstärkning av personalen vid medicinskt-fysiologiska centrallaboratoriet med en översköterska i Ca 12, en sjuksköterska i Ce 10, två laboratoriebiträden i Ce 11, ett ekonomibiträde med halvtidstjänstgöring i Ce 2 och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål med reglerad befordringsgång.
- 6) förändring av två laboratoriebiträdesbefattningar i Cg 11 vid medicinskt-kemiska centrallaboratoriet till extra ordinarie befattningar i Ce 11 samt inrättande av en befattning som förste vaktmästare i Ca 11 vid laboratoriet,
- 7) inrättande vid kvinnokliniken spermallaboratorium av en befattning som översköterska i Ca 12 i stället för en nuvarande sjuksköterskebefattning i Ce 10 samt förändring av en med halvtidstjänstgöring förenad sjuksköterskebefattning i Ce 10 vid samma laboratorium till heltidstjänst,
- 8) inrättande vid radiumhemmet av en sjuksköterskebefattning i Ce 10, samt
- 9) löne reglering för köksföreståndarpersonalen, innebärande att förste köksföreståndarna hänföras till 19 lönegraden, de föreståndare, som förestå personalmatsalarna, till 12 lönegraden och övriga köksföreståndare till 15 lönegraden, allt från och med den 1 juli 1948.

Beträffande frågan om löne reglering för köksföreståndarpersonalen inhämtas av statsrådsprotokollet bland annat följande.

Förste köksföreståndaren är vid karolinska sjukhuset placerad i Ca 16 och vid serafimerlasarettet i Ca 15. De biträdas i arbetet av köksföreståndare. Vid karolinska sjukhuset finnas tre ordinarie köksföreståndare i Ca 11, av vilka en förestår dietköket, en centralköket och en personalmatsalarna. Därjämte har direktionen i maj 1947 medgivit anställande vid sjukhuset av en köksföreståndare i Cg 11, vilken skulle tjänstgöra såsom avlösare för övriga föreståndare, då dessa åtnjöte ledighet vad sjunde dag, förestå maskindiskningsarbetet och övervaka tillvaratagandet av matrester. Den vid garnisonssjukhuset tjänstgörande köksföreståndaren är placerad i Ce 12. Vid serafimerlasarettet finnes en ordinarie köksföreståndare i Ca 11, vilken förestår dietköket, och en extra ordinarie köksföreståndare i Ce 11, vilken förestår lasarettets personalmatsalar.

I två likalydande, vid 1947 års riksdag väckta motioner (I:338 och II:499) hemställdes, att riksdagen måtte besluta, att förste köksföreståndare och köksföreståndare vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet skulle uppflyttas i lönegraden A 15 respektive A 12 enligt då gällande lönereglemente.

Riksdagen (skrivelsen 1947: 445) anförde för sin del följande.

Beträffande det i motionerna I: 338 och II: 499 framställda yrkandet i fråga om löneställningen för förste köksföreståndare och köksföreståndare vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet får riksdagen erinra därom, att allmänna lönenämnden och departementschefen icke ansett att denna fråga borde upptagas separat utan under beaktande av löneläget för motsvarande befattningar vid sinnessjukhusen, inom försvarsväsendet m. m. Emellertid hava sedermera såsom i ovannämnda motion framhållits köksföreståndarna vid landstingens sjukhus enligt träffat avtal mellan landstingens centrala lönenämnd och Svenska ekonomiföreståndarinnors förening från och med den 1 juni 1947 erhållit en löneplacering överstigande köksföreståndarnas vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet. Erinras må även att första föreståndarinna och föreståndarinna i sjukvården — vilka förut i lönehänseende varit jämställda med förste köksföreståndare, respektive köksföreståndare — från och med den 1 juli 1947 uppflyttats till lönegrader, motsvarande lönegraderna A 15 och A 12.

Enligt riksdagens mening föreligga på grund av sålunda anförda omständigheter onekligen skäl för att löneställningen för förste köksföreståndare och köksföreståndare vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet göres till föremål för snar omprövning. Riksdagen ifrågasätter huruvida icke denna omprövning lämpligen kunde företagas i samband med de av departementschefen angivna överväganden, som anses böra komma till stånd rörande kuratorernas vid nämnda sjukhus löneställning och varom förslag av departementschefen antytts komma att föreläggas nästa års riksdag. Vid den av riksdagen ifrågasatta omprövningen av förste köksföreståndarnas och köksföreståndarnas löneställning synes jämväl böra övervägas huruvida motiv föreligger för en förhöjd löneplacering, räknad från och med den 1 juli 1947.

Direktionen har nu i sina anslagsäskanden för nästa budgetår upprepat sitt i november 1946 framlagda förslag i fråga om löneställningen för vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet anställda förste köksföreståndare

och köksföreståndare. Därvid har direktionen föreslagit, att den köksföreståndare, som enligt direktionens i maj 1947 lämnade medgivande anställts vid karolinska sjukhuset och placerats i Cg 11, skulle uppflyttas till Ce 13.

Departementschefen har anfört huvudsakligen följande.

Såsom riksdagen i sin skrivelse 1947: 445 framhållit, ha köksföreståndarinnorna vid landstingens sjukhus enligt ett mellan landstingens centrala lönenämnd och svenska ekonomiföreståndarinnors förening träffat avtal erhållit en löneplacering överstigande motsvarande personals vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet. Enligt nämnda avtal ha biträdande föreståndarinnor hänförts till 12 lönegraden enligt statens allmänna avlöningsreglemente, köksföreståndarinnorna vid delat lasarett samt vid annat lasarett och sanatorium med minst 200 vårdplatser till 19 lönegraden och köksföreståndarinnorna vid mindre sjukhus till 17 lönegraden. Enligt 1947 års riksdags beslut ha första föreståndarinnorna i sjukvården vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet, vilka tidigare i lönehänseende varit likställda med förste köksföreståndarna vid nämnda sjukhus, uppflyttats till 19 lönegraden, medan föreståndarinnorna i sjukvården, vilka före den 1 juli 1947 voro placerade i samma lönegrad som köksföreståndaren vid garnisonssjukhuset och en lönegrad högre än övriga köksföreståndare, uppflyttats till 16 lönegraden. Erinras må jämväl, att översköterskorna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet numera äro placerade i 12 lönegraden.

Vid mina överväganden av frågan om löneställningen för köksföreståndarpersonalen har jag i likhet med direktionen för karolinska sjukhuset kommit till den uppfattningen, att de köksföreståndare, som förestå personalmatsalarna, böra placeras i lägre lönegrad än övriga köksföreståndare. I anslutning till 1947 års riksdags beslut i fråga om löneställningen för jämförlig personal i sjukvården vid ifrågavarande sjukhus anser jag mig efter samråd med chefen för finansdepartementet böra förorda, att förste köksföreståndarna hänföras till 19 lönegraden, de köksföreståndare, som förestå personalmatsalarna, till 12 lönegraden och övriga köksföreståndare till 15 lönegraden, allt från och med den 1 juli 1948.

Till stöd för yrkandet i *motionerna I: 349* och *II: 512*, att ifrågavarande löne reglering för köksföreståndarpersonalen måtte få räknas från och med den 1 juli 1947, har anförts i huvudsak följande.

Riksdagen synes ha grundat sitt ställningstagande i fjol i denna fråga på att första föreståndarinna och föreståndarinna i sjukvården, med vilka förste köksföreståndare respektive köksföreståndare förut varit jämställda i lönehänseende, från och med den 1 juli 1947 uppflyttas till Ca 19 och Ca 15. Vidare torde man kunna utgå från att riksdagen vid sitt bedömande tillmätt uppflyttningen av köksföreståndarna vid landstingens sjukhus från och med den 1 juni 1947 till Ca 19 eller Ca 17 en icke oväsentlig betydelse.

Föregående års riksdags uttalande synes ge vid handen att den högre löneplaceringen för köksföreståndarpersonalen vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet borde räknas från och med den 1 juli 1947 och icke från och med den 1 juli 1948 som föreslagits i proposition nr 203 vid årets riksdag. Invändningar kunna resas mot att beslut om lönegradsuppflyttning får retroaktiv verkan men övervägande skäl tala för att så sker i detta speciella fall. För en sådan uppfattning kan först och främst åberopas vad riksdagen 1947

framhållit i detta ärende. Vidare tala rättviseskäl för att förste köksföreståndare och köksföreståndare icke behandlas sämre i lönehänseende än första föreståndarinnan och föreståndarinnan i sjukvården, med vilka köksföreståndarpersonalen tidigare varit jämställd.

Till stöd för det i *motionerna I: 350* och *II: 511* framförda yrkandet om förbättrad löneställning för kuratorerna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet har anförts följande.

Den 1 juli 1946 gjordes en framställning till Kungl. Maj:t om en allsidig utredning av de statsanställda kuratorernas löneplacering. Anledning härtill var att tidigare gjorda framställningar om löneförbättringar för olika kuratorsgrupper avslagits under hänvisning till att en utredning av nyssnämnt slag borde ske. Sedan under våren 1947 en överenskommelse med retroaktiv verkan från den 1 januari 1947 slutits med landstingens centrala lönenämnd, innebärande en väsentligt högre löneplacering av de landstingsanställda kuratorerna än av de statligt anställda, har i maj 1947 förnyad framställning om förbättrad löneställning för de statsanställda kuratorerna skett. Landstingens överenskommelse innebar, att förste kurator skall inplaceras i 19:e och kurator i 17:e lönegraden i för landstingens befattningshavare gällande löneplan, vilken motsvarar den statliga löneplan 1.

Med anledning av sistnämnda framställning yttrade departementschefen i ecklesiastikdepartementet i Kungl. Maj:ts proposition 287/47, s. 46:

Jag är icke beredd att med anledning av nyssnämnda framställning (CST och svensk kuratorsförening), som icke hunnit undergå remissbehandling i vanlig ordning, nu förorda någon ändring beträffande de vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet anställda kuratorernas löneställning. Jag förutsätter emellertid, att frågan om såväl nyssnämnda som övriga statsanställda kurators löneställning göres till föremål för närmare överväganden samt att nästa års riksdag förelägges det förslag i ämnet, vartill övervägandena kunna giva anledning.

Utredning har under hösten 1947 verkställts av statens lönenämnd, som den 5 december 1947 avgivit utlåtande i ärendet (Ser. Ac. D:nr 326/1947). Lönenämnden har ingående behandlat följande personalgruppers arbetsuppgifter och kvalifikationer, nämligen:

- 1) kuratorer anställda vid de statliga undervisningssjukhusen (karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet), 6 tjänster;
- 2) kuratorer anställda vid fångvårdsanstalterna, 11 tjänster;
- 3) socialassistenter anställda vid rättspsykiatriska undersökningsstationer, 6 tjänster;
- 4) hjälpverksamhetsförestånderskor vid de statliga sinnessjukhusen, 25 tjänster.

Beträffande de tre förstnämnda grupperna har lönenämnden framlagt förslag till löneplacering. Lönenämnden har däremot i detta sammanhang icke velat föreslå någon ändrad lönegradsplacering för den sistnämnda gruppen och har därvid stött sig på medicinalstyrelsens till lönenämnden avgivna uttalande att kuratorernas löneställning icke utan vidare kan tagas till utgångspunkt vid lönesättning för hjälpverksamhetsförestånderskorna. Jämförelse borde i stället göras med sjukvårdspersonal i sluten vård med närmast motsvarande kvalifikationer och arbetsuppgifter.

Beträffande kuratorernas löneplacering anför lönenämnden:

De sociala kuratorernas nuvarande placering i 15 lönegraden måste löne-

nämnden av flera skäl finna låg. En sådan uppfattning kan enligt lönenämndens mening grundas redan på jämförelser med andra personalkategorier i samma löneläge. De i och för sig kvalificerade arbetsuppgifterna för dessa kategorier torde i betydande omfattning få karakteriseras som rutinmässiga. Verksamheten som social kurator synes däremot väsentligen vara av annan art. Lönenämnden har fått den uppfattningen, att kuratorsverksamheten — om den skall kunna fylla sina viktiga uppgifter — av sina företrädare främst kräver ett avsevärt mått av initiativkraft, förmåga att snabbt sätta sig in i växlande situationer samt intresse för och erfarenhet rörande såväl det mänskliga psyket som individernas yttre förhållanden. Härjämte erfordras självfallet en relativt ingående kännedom särskilt om vissa delar av den samhällseliga organisationen.

Beträffande löneplaceringen av kuratorstjänsterna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet — tillsammans sex tjänster — förordar lönenämnden att vid karolinska sjukhuset två ordinarie kuratorstjänster och en extra ordinarie placeras i 19:e lönegraden samt de två övriga i 17:e lönegraden. Kuratorstjänsten vid serafimerlasarettet bör även hänföras till 19:e lönegraden. Dessa placeringar stå sålunda i överensstämmelse med lönegradsplaceringarna för de landstingsanställda kuratorerna enligt ovan nämnda överenskommelse. Lönenämnden har funnit det »i och för sig värdefullt, att enhetlighet råder i fråga om de villkor, som erbjudas en viss personalkategori i allmän tjänst vare sig arbetsgivaren är staten, landsting eller kommun».

Trots lönenämndens utförliga utredning och förord och trots departementschefens utfästelse i propositionen 287/47 har kuratorernas lönegradsplacering icke upptagits i Kungl. Maj:ts proposition 203 till innevarande års riksdag angående anslag till universitetssjukhusen.

Sedan löne reglering nu skett för såväl kuratorerna vid landstingens sjukvårdsanstalter (från och med den 1 januari 1947) som vid pensionsstyrelsens kuranstalter (från och med den 1 juli 1947) och vid vanförestalterna (från och med den 1 januari 1948) är alltså förhållandet det, att kuratorerna vid de stora rikssjukhusen karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet, till vilka även den medicinska undervisningen är förlagd, ha en löneställning, som med icke mindre än fyra lönegrader understiger nyssnämnda kurators lönegradsplacering. Att kuratorer till dessa sjukhus kunnat erhållas och behållas även sedan övriga kuratorstjänster fått en bättre löneplacering beror givetvis på att man efter departementschefens uttalande i fjolårets proposition med säkerhet förväntat, att de statligt anställda kuratorernas löneställning skulle regleras av innevarande års riksdag. Därest så icke skulle ske, har man säkerligen att räkna med att dessa befattningshavare övergå till andra bättre betalda kuratorsbefattningar och att nyrekryteringen ej kan ske på ett tillfredsställande sätt, något som lönenämnden även starkt betonat.

Utskottet tillstyrker bifall till vad departementschefen förordat med avseende å personalorganisationen vid karolinska sjukhuset.

Frågan om löne reglering för köksföreståndarpersonalen var — såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår — på grund av motionsvis framställda yrkanden föremål för prövning av 1947 års riksdag, varvid riksdagen uttalade, dels att skäl föreläge för att nämnda fråga gjordes till föremål för snar omprövning, dels ock att vid denna omprövning borde övervägas huruvida motiv föreläge för en förhöjd löneplacering, räknat från och med den

1 juli 1947. Det av Kungl. Maj:t nu framlagda löneregringsförslaget innebär i stort sett ett tillmötesgående av det vid fjolårets riksdag i de då väckta motionerna gjorda yrkandet beträffande omförmälda personals löneställning, dock att de förordade löneförbättringarna icke förutsatts få retroaktiv verkan utan äro avsedda att gälla från och med den 1 juli 1948. Vid sådant förhållande och då ett beslut om retroaktiv tillämpning av ifrågasvarande lönereglering kunde tänkas få icke önskvärda konsekvenser i fråga om andra lönespörsmål har utskottet icke funnit sig böra biträda det i motionerna I: 349 och II: 512 framställda förslaget om löneregringens ikraftträdande redan från och med den 1 juli 1947.

Vid karolinska sjukhuset finnas för närvarande fem kuratorer (två ordinarie och tre extra ordinarie) och vid serafimerlasarettet en kurator (ordinarie), vilka samtliga äro placerade i 15 lönegraden. I motionerna I: 350 och II: 511 har framhållits, att statens lönenämnd numera verkställt utredning angående löneställningen för nämnda kuratorer ävensom för kuratorerna vid fångvårdsanstalterna, socialassistenterna vid rättspsykiatriska undersökningsstationer samt hjälpverksamhetsföreståndarinnor vid de statliga sinnessjukhusen. Lönenämnden hade därvid förordat, att vid karolinska sjukhuset tre kuratorer (två ordinarie och en extra ordinarie) skulle placeras i 19 lönegraden och två kuratorer i 17 lönegraden samt att kuratorn vid serafimerlasarettet skulle hänföras till 19 lönegraden. Det i motionerna gjorda yrkandet överensstämmer med lönenämndens förslag. Utskottet får framhålla, att en löneroglering för de i motionerna avsedda befattningshavarna synes utskottet motiverad med hänsyn icke minst till att kuratorerna vid landstingens sjukvårdsanstalter erhållit förbättrade löneförmåner, räknat från och med den 1 januari 1947. Då emellertid den av lönenämnden verkställda utredningen omfattar jämväl andra, med kuratorerna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet jämförliga befattningshavargrupper, anser utskottet att samtliga dessa lönefrågor lämpligen böra upptagas till behandling i ett sammanhang. Utskottet förutsätter att förslag i ämnet kommer att från Kungl. Maj:ts sida föreläggas nästa års riksdag. Med hänsyn till vad sålunda anförts torde motionerna I: 350 och II: 511 icke böra till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 350 och II: 511, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ekklesiastikärenden för den 5 mars 1948 anförte;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

A v l ö n i n g s s t a t :

I. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	121 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	16 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	60 500
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	21 400
	Summa kronor	220 000

II. Sjukhuset i övrigt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	1 485 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	»	320 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	6 675 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	970 000
	Summa kronor	9 450 000

III. Sammanfattning.

I. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna	kronor	220 000
II. Sjukhuset i övrigt	»	9 450 000
	Summa kronor	9 670 000

c) till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 9 670 000 kronor;

II. att motionerna I: 349 och II: 512, såvitt nu är i fråga, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

2:o) **Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 28—31), vilket innebär en anslagshöjning med 397 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 888 000 kronor.

3:o) **Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 31 och 32), vilket bland annat innefattar en medelsanvisning av 175 000 kronor till anskaffande av två röntgenapparater, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 675 000 kronor.

4:o) **Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 33—43) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för serafimerlasarettet, som föranledas av vad departementschefen anført, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 090 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 703 000 kronor, föranledd förutom av automatiska förändringar av vissa av departementschefen förordade ändringar i fråga om sjukhusets personal. Dessa ändringar framgå närmare av följande sammanställning.

1. Läkarpersonal.

a) inrättande av en befattning som överläkare (Ca 32) och en befattning som förste underläkare vid en traumatologisk avdelning av neurokirurgiska kliniken i stället för två under innevarande budgetår provisoriskt anställda befattningshavare;

b) inrättande av en förste underläkartjänst vid kliniskt-neurofysiologiska centrallaboratoriet;

c) inrättande av en befattning som biträdande läkare (grundarvode 15 800 kronor) vid neurokirurgiska kliniken i stället för nuvarande anordning med en konsulterande psykiatriker.

2. Övrig sjukvårdspersonal.

a) anställande av en översköterska (Ca 12) vid kliniskt-neurofysiologiska centrallaboratoriet;

b) anställande av en föreståndarinna (Ca 16) i stället för en översköterska (Ca 12);

c) anställande av tre översköterskor (Ca 12) i stället för en sjuksköterska (Cg 10) vid medicinska kliniken och två sjuksköterskor (Ce 10) vid kliniskt-kemiska centrallaboratoriet;

d) förändring av två sjuksköterskebefattningar (Cg 10) vid kliniskt-kemiska centrallaboratoriet till extra ordinarie befattningar i 10:e lönegraden;

e) anställande av en sjuksköterska (Ce 10) och fem sjukvårdsbiträden (Ce 2) vid medicinska kliniken;

f) anställande av två sjuksköterskor (Ce 10) vid plastik-kirurgiska avdelningen.

3. *Ekonomipersonal.*

- a) anställande av ett ekonomibitråde (Ce 2) vid medicinska kliniken;
- b) anställande av ett ekonomibitråde (Ce 2; halvtidstjänstgöring) vid kirurgiska kliniken och vid kliniskt-kemiska centrallaboratoriet;
- c) lönegradsuppflyttning av en förste köksföreståndare från Ca 15 till Ca 19, en köksföreståndare från Ca 11 till Ca 15 och en köksföreståndare från Ce 11 till Ce 12.

4. *Administrations- och kontorspersonal.*

- a) anställande av ett biträde för skriv- och kontorsgöromål med reglerad befordringsgång vid ovannämnda traumatologiska avdelning;
- b) anställande av ett kanslibitråde (Ce 11) vid kliniskt-kemiska centrallaboratoriet, varvid tjänstgöringstiden vid den nuvarande icke-ordinarie befattningen för skriv- och kontorsgöromål vid laboratoriet inskränkes till halvtid.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och får under hänvisning till vad utskottet under punkten 1:o) anfört hemställa,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 350 och II: 511, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för serafimerlasarettet, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 5 mars 1948 anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	720 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	202 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	2 775 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	393 000

Summa kronor 4 090 000;

c) till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 090 000 kronor;

II. att motionerna I: 349 och II: 512, såvitt nu är i fråga, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

5:o) **Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 43 och 44), vilket innebär en anslagshöjning med 178 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

6:o) **Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa byggnadsarbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 44 och 45), vilket avser vissa byggnadsarbeten, som delvis äro föranledda av beslutet om uppförande vid serafimerlasarettet av en nybyggnad för karolinska institutets patologiska avdelning m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 46 000 kronor.

7:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala.** Kung. Maj:t har (punkt 8, s. 45—50) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 200 000 kronor.

För närvarande gäldas såväl statens som landstingets bidrag till täckande av uppkommande driftunderskott vid akademiska sjukhuset i Uppsala i efterhand. Departementschefen har framhållit, att detta måste anses såväl ekonomiskt som administrativt otillfredsställande, och har därför i anslutning till ett av riksdagens revisorer år 1947 gjort uttalande förordat en omreglering, enligt vilken universitetet medgives rätt att från nu ifrågavarande anslag under löpande budgetår täcka de på samma år belöpande utgifterna mot slutlig avräkning vid budgetårets utgång. För nästa budgetår har därför medel beräknats till täckande av statens andel i bristen för såväl innevarande som nästkommande räkenskapsår. De erforderliga beloppen ha beräknats till 1 560 000 kronor respektive 1 640 000 kronor eller sammanlagt 3 200 000 kronor, medan innevarande budgetårs anslag, som avser bristen för räkenskapsåret 1946/47, är uppfört med 1 040 000 kronor.

Utskottet tillstyrker bifall till ifrågavarande förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 200 000 kronor.

8:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 50), vilket innebär en anslagshöjning med 45 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 464 900 kronor.

9:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till anordnande av en transformatorstation vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 50—52) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till anordnande av en transformatorstation vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m.* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 49 600 kronor.

10:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 52 och 53), vilket innebär en anslagshöjning med 80 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 425 000 kronor.

11:o) **Utbyggnad av karolinska sjukhuset.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 53 och 54), vilket innebär anvisande av ett belopp av 500 000 kronor avsett för mötande av beräknade kostnadsökningar särskilt i fråga om det i viss omfattning påbörjade arbetet med uppförande av en pediatrik klinik samt ombyggnad av sjukhusets centrala anläggningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbyggnad av karolinska sjukhuset* under statens allmänna fastighetsfond, inrikesdepartementet, för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

12:o) **Vissa byggnadsarbeten vid akademiska sjukhuset i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 55—57), vilket innebär anvisande av ett belopp av 344 000 kronor avsett bland annat till en med hänsyn till väderlekens påfrestningar som ofrånkomlig och brådskande be-tecknad ombyggnad av vissa terrasstak, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid akademiska sjukhuset i Uppsala* under statens allmänna fastighetsfond, inrikesdepartementet, för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 344 000 kronor.

13:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till uppförande av en kvinno-
klinik vid Sabbatsbergs sjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag
(propositionen nr 213, avdelning II, s. 59 och 60) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till upp-
förande av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus* för
budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett re-
servationsanslag av 200 000 kronor.

14:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik
i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (avdelning III, s. 60—
63), vilket innebär en anslagshöjning med 42 800 kronor, hemställer ut-
skottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till pe-
diatrik klinik och poliklinik i Stockholm* för budgetåret
1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag
av 132 000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar
Olsson, Pauli, Lindström, Larsson, Andrén, Heiding, fröken Andersson, herrar
von Heland, Johan Eric Ericson, Rosenberg och Ohlon; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grön-
vik, Ward, Malmborg i Skövde, Falla, Andersson i Malmö, Wallentheim,
Lindholm, Onsjö, Petterson i Degerfors, Sefve och Jansson i Kalix.

Reservation

av herrar *Oscar Olsson* och *Pauli* samt fröken *Andersson*, vilka ansett, att
utskottet bort tillstyrka det i motionerna I: 350 och II: 511 framförda yrkan-
det om förbättrad löneställning för kuratorerna och att därför,
dels av utskottets yttrande under rubriken *Universitetssjukhus: Karo-*

linska sjukhuset: Avlöningar, det stycke på s. 23, som börjar med orden »Vid karolinska» och slutar med orden »åtgärd föranleda», bort hava följande lydelse:

»Vid karolinska sjukhuset finnas för närvarande fem kuratorer (två ordinarie och tre extra ordinarie) och vid serafimerlasarettet en kurator (ordinarie), vilka samtliga äro placerade i 15 lönegraden. Såsom i motionerna I: 350 och II: 511 framhållits, har statens lönenämnd numera verkställt utredning bland annat angående löneställningen för ifrågavarande befattningshavare. Lönenämnden har därvid förordat, att vid karolinska sjukhuset tre kuratorer (två ordinarie och en extra ordinarie) placeras i 19 lönegraden och två kuratorer i 17 lönegraden samt att kuratorn vid serafimerlasarettet hänföres till 19 lönegraden. Det i motionerna I: 350 och II: 511 gjorda yrkandet överensstämmer med lönenämndens förslag. Kuratorerna vid landstingens sjukvårdsanstalter ha erhållit en löne reglering, räknat från och med den 1 januari 1947, vilken medfört att dessa befattningshavare inplacerats i 19 och 17 lönegraderna i den för landstingens befattningshavare gällande löneplanen (motsvarande den statliga löneplanen 1). Enligt utskottets mening äro de arbetsuppgifter, som åvila kuratorerna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet, till art och omfattning sådana, att i enlighet med motionärernas förslag en högre lönegradsplacering än den nuvarande synes starkt motiverad. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionerna I: 350 och II: 511.

På grund av den ståndpunkt utskottet sålunda intagit bör under avdelning II. Sjukhuset i övrigt anslagsposten till ordinarie tjänstemän ökas från 1 485 000 kronor med 2 400 kronor till 1 487 400 kronor, anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal från 6 675 000 kronor med 2 400 kronor till 6 677 400 kronor, anslagsposten till rörligt tillägg från 970 000 kronor med 700 kronor till 970 700 kronor samt avlöningsanslagets slutsumma från 9 670 000 kronor med 5 500 kronor till 9 675 500 kronor.»

dels att mom. I av utskottets hemställan under samma rubrik (s. 23 och 24) bort hava följande ändrade lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 350 och II: 511, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, som föranledas av vad utskottet anfört;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

A v l ö n i n g s s t a t :

I. Radiofysiska och radiopatologiska
institutionerna.

II. Sjukhuset i övrigt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	1 487 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	»	320 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	6 677 400
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	970 700
	Summa kronor	9 455 500

III. Sammanfattning.

I. Radiofysiska och radiopatologiska in- stitutionerna	kronor	220 000
II. Sjukhuset i övrigt	»	9 455 500
	Summa kronor	9 675 500;

c) till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 9 675 500 kronor.»

dels ock att utskottets yttrande och hemställan på s. 26, under rubriken *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar*, bort hava följande lydelse:

»*Utskottet* tillstyrker de ändringar, som departementschefen förordat be-
träffande personalen.

Under åberopande av vad utskottet i det föregående under punkten 1:o) *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* anfört får utskottet, med tillstyrkande av bifall till motionerna I: 350 och II: 511 — såvitt nu är i fråga — under förevarande punkt förorda, att medel anvisas för upp-
flyttning från och med nästa budgetår av kuratorsbefattningen vid sera-
fimerlasarettet från 15 till 19 lönegraden. Med hänsyn härtill torde anslags-
posterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till rörligt tillägg böra
höjas med respektive 1 200 kronor och 200 kronor till respektive 721 200
kronor och 393 200 kronor samt förevarande avlöningsanslags slutsumma
med 1 400 kronor till 4 091 400 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 350 och II: 511, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl.Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för serafimerlasarettet, som föranledas av vad utskottet anför;

b) godkänna följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	721 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »		202 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	2 775 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	393 200

Summa kronor 4 091 400;

c) till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 091 400 kronor;

II. att motionerna — — — åtgärd föranleda.»